כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים

הַמַּאֲמָר
הַשְּׁבוּעִי

מאמר

אִיתָא בִּבְרֵאשִׁית רַבָּה

רבי קלונימוס קלמן מפיאסעצנא

שבוע פרשת ויחי

הַמַּאֲמָר
הַשְּׁבוּעִי

מאמר

אִיתָא בִּבְרֵאשִׁית רַבָּה

רבי קלונימוס קלמן מפיאסעצנא

שבוע פרשת ויחי

בע"ה

הנה אנו יוצאים מחודש כסלו משמח הלבות ו'ומצהיל פנים משמן' – ואנו חוזרים ל'שגרת' זמן חורף המופלאה, כשבהשגחה פרטית **המאמר שלנו נותן בע"ה כח ומרץ להמשיך מתוך שמחה וטוב לבב**, כדלהלן.

השבוע נלמד מאמר מספר **דרך המלך** של רבי **קלונימוס קלמן** מפיאסעצנא, 'ויחי תרצ"א', זוהי הזדמנות מיוחדת לקבל מה**אותנטיות החסידית** – אך בהרחבה **ובלשון קרובה** אלינו וללבנו, המאפיינים את ספרי האדמו"ר מפיאסצנה.
אחד **מיסודות החסידות** – שפעמים פחות מוכרים לנו – מונח כאן **במאמר שלנו**:
יהודי תמיד מחפש להתחבר עם ה' ולעובדו.
המאמר פותח בראיה מדהימה מאברהם אבינו אודות כך שעיקר הנקודה היא להיות 'עבד ה'', יותר מאשר התועלת שתצמח מכך.
כמו כן הרבי מפיאסצנה מאריך במאמר לתת לנו **מבט נכון על הלהט, החמימות וההתרגשות** שהעצימה ומבקשת תורת החסידות – ועל החילוק היסודי בין 'בלעם' שגם הוא "מחזה ש-די יחזה"; לבין משה שמעלתו ותוארו הם דוקא היותו "**עבד נאמן**".
כחלק מכך מתבאר לנו יסוד **עבודת הנביאים**, כאשר עיקר המאמר מסביר את החילוק בין תורה למצוות – מה יותר גבוה ומה יותר מקשר אותנו בה', כשיחד עם זאת אנו מקבלים **ביאור עמוק ומאיר עיניים** אודות ה'מלוכה' של ה'.
אך **שפיץ המאמר** – הנוגע **ונותן טעם בכל העבודה היומיות בשגרה** – הוא האופן הנכון בלימוד התורה מתוך רצון להתחבר ולעשות רצון ה', והפלאים הגדולים שה' מגלה לנו בעקבות כך.

נ.ב – עקב הסגנון היחודי והנח לקריאה של הרבי מפיאסצנה, חשבנו שאין צורך בלכתוב ביאור, ולכן הוספנו רק קיצורים וכותרות – מקווים שיהיה לעזר.

שבע"ה המאמר יהיה נתינת-כח לעבודת ה' שלנו, **הכנה ראויה לימי השובבים הבעל"ט**, האור הגדול של כל צדיקי החסידות יתגלה בנו, ונזכה לראות תיכף ומיד **בגאולה האמיתית והשלימה!**

ראש-חדש כסלו,
חברי המערכת:

מנחם רוזנצוויג, אחיה מרקוביץ ואביעד בר-לוי

תוכן:

"איתא בבראשית רבה" - מסוכם ..... ג

נקודה למחשבה..... יא

"איתא בבראשית רבה"

(דרך המלך פרשת ויחי תרצ"א)

כונה לעבוד את ה' פועלת אף אם אינה מצוה

איתא בב"ר [בבראשית רבה] (וירא מ"ח) עה"פ והוא עומד עליהם. הכא את אמר [-כאן הפסוק אומר] והוא עומד עליהם ולהלן אמר נצבים עליו, אלא עד שלא יצא ידיהם נצבים עליו כיון שיצא ידיהם והוא עומד עליהם אימתו מוטלת עליהם מיכאל מירתת גבריאל מירתת. היינו קודם שקיים את המצוה של הכנסת אורחים לא היה א"א [אברהם אבינו] גדול מהם, רק הם נצבים עליו. כיון שעשה את המצוה עמד הוא עליהם למעלה מהם והמלאכים פחדו ממנו.

ודואים מזה שכל דבר שהאיש עושה לשם ד' אם כונתו רצויה לד' טוב הוא. כי כל המצוה של צדקה והכנסת אורחים בין אדם לחבירו היא להנות את חבירו, וכיון שהמלאכים באמת לא אכלו ורק נראים כמו שאוכלים לשמח את א"א א"כ [אם כן] למה נתעלה עוד ע"י המצוה זו, הא לא נעשית ולא הנאה את מישהו, אבל כוונת אברהם אבינו היתה לשם ד'. והשתדל בכוחו ובמעותיו לד', וכבר גדול הוא.

ומי שמתאפק מאיזה דבר הרשות לפעמים, אם לא תזיק לו מניעת הדבר לבריאותו, אף שאין זו תאוה, אז אם כוונתו לשם שמים כי חושב הוא בלבו מה אעשה לשם ד'. ונפשו חשקה לעשות, ועושה זאת שמתאפק עתה מדבר זה, מעשה טוב עשה. לשם ד' הוציא וביטל חלק גופו. ואפשר שלכן אמר א"א לד' אל נא תעבור מעל עבדך, דלכאורה אם נתעלה א"א במצוה זו כ"כ עד שעלה על המלאכים למה היה צריך לבקש מד' אל נא תעבור מעל עבדך אדרבה הלא נתקרב יותר לד' עי"ז, אבל אף שחשב שהם אנשים מ"מ נפשו של א"א הרגישה שמלאכים הם ואותם הלא אינו מהנה, וביקש מד' אתה אל תעבור מעל עבדך, כי עבדך אני ולך אני עובד בזה.

- **סיכום:**

המדרש מתאר שעל ידי שאברהם קיים מצות הכנסת אורחים במלאכים – "והוא עומד עליהם", הוא יותר גבוה מהם כך שהיה למלאכים יראה ממנו (לעומת לפני כן שהם היו "נצבים עליו").

הרי לכאורה, המלאכים לא צריכים את הכנסת האורחים הזו – לאכול ולשתות?! אלא שרואים מכאן שעצם זה שיהודי פועל משהו לשם ה' ונותן מעצמו ומעותיו לעשות רצון ה' – הרי זה פועל וזהו דבר גדול מאד.

זוהי משמעות "אל נא תעבור מעל **עבדך**" – אמנם הם לא צריכים אותי, אבל "אל נא תעבור תעבור" כי אני **עבדך**, רציתי לעבוד אותך ולעשות רצונך.

יהודי ענינו לעבוד; ההשגות הן כלי לעבודה; העבודה יסוד הצדיקים והנביאים

נחזור להנ"ל. רק במצוה השיג א"א את גדלותו. וכן במלאכים אומר המדרש לקמן (פרשה נ') עד שלא עשו המלאכים את שליחותן קראן אנשים משעשו את שליחותן קראן מלאכים, כי הכל תלוי בעבודה. ואף בצדיקים הכי גדולים שיש להם מדרגות גדולות, עיקר גדלותם היא העבודה הגדולה שעובדים לד'. בלעם התפאר אשר מחזה ש' [ש-די] יחזה, הראיה היתה גדלותו, ולהבדיל במש"ר [במשה רבינו] מכל גדלות נביאותו שמנה ד' עליו סיים ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה, פתח בעבדות לא כן עבדי משה וסיים בעבדות, ורק בשביל זה כעיקר היה לכם לירא ממנו ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה. מספרים מצדיקים שרצו מהשמים להביאם למדרגות, ומיאנו, ורצו לבוא אליהם בכח עצמם, כי גדלות המדריגות אצל הצדיקים היא ג"כ [גם כן] בשביל העבודה שיעבדו לבוא אליהן, וכשיבואו אליהן יוכלו לעבוד את ד' באופן יותר גדול עבודה יותר קרובה אל ד', לא כבן שפחה שעובד ג"כ למלך אבל עבודתו היא אחר הרחיים בהסתרת פנים. וזהו גם בכל איש ישראל. ישנם זמנים שהאיש מרגיש בקרבו יותר רוח טהרה וקדושה. אם בשבת ויו"ט, או בחול באיזה שעה וזמן מרומם שבאה עליו אתערותא דלעילא. אז אם שמח הוא בזה מפני שיוכל יותר לעבוד את ד' ובאמת מוסיף הוא בעבודה, סימן יפה לו. משא"כ [מה שאין כן] אם שמח הוא על הגדלות לבד ולא מן העבודה שיוסיף ואינו מוסיף עבודה, אז זה רק ראיה ח"ו בחי' אשר מחזה שדי יחזה.

- **סיכום:**

גם במלאכים רואים שעשיית רצון ה' היא המשנה את מדרגתם ('אנשים' לפני שעשו את רצון ה' ו'מלאכים' לאחר מכן).

כל הצדיקים עיקר הגדלות שלהם (גם המדרגות הרוחניות שלהם) היא דוקא כונתם לעבוד את ה' ולעשות רצונו כי הוא אמר. זאת רואים אצל משה רבינו ששבחו הגדול הוא היותו עבד ה' "**בעבדי** במשה", בניגוד לבלעם הרשע שמתפאר בהשגות הרוחניות שלו "מחזה שד-י יחזה".
לפיכך צדיקים לפעמים ביקשו לא לקבל מדרגות בשביל שלא חלילה יפסיקו מהעבודה לה', וכל כונתן במדרגות הוא רק לעבוד את ה' כבני מלכים מתוך קרבה, ולא מריחוק חלילה, אך העיקר היא העבודה. כך גם כל יהודי צריך לשמות בהתרוממויות הרוחניות בשבתות וכו' שהן מביאות אותו **לעבוד** את ה' מתוך קרבה, ולא חלילה בעצם הגדלות האישית ובהשגה הרוחנית.

> **ואפשר זה ענין האמור בפסיקתא: זכור את יום השבת לקדשו. הכא כתיב זכור ולהלן כתיב שמור. ר"י ר"א בשם רשב"ל** [רבי שמעון בן לוי] **למלך ששלח את בנו אצל חנוני ומסר לו איסר ונתן לו צלוחית. שיבר את הצלוחית ואיבד את האיסר. תלש בשערו וצרם באזנו ונתן לו פעם שניה ואמר לו הזהר שלא לאבד את אלו כשם שאבדת את הראשונות. כך ע"י שאבדו ישראל את זכור במדבר נתן להם שמור. לכך נאמר זכור ושמור, עכ"ל** [עד כאן לשונו] **הק'** [הקדושה]**. אשר ע"פ פשוט תמוה למה נתן להם הקב"ה אח"כ שמור ולא זכור כבראשונה. כמו במשל שהמלך נתן שוב לבנו איסר כמו שנתן לו מקודם. אבל זכור הוא לזכור מעשה שכבר היה. ושמור אף שג"כ ענין זכירה הוא מ"מ** [מכל מקום] **נאמר גם על עשיה, כמשה"כ** [כמו שאמר הכתוב] **ושמרו דרך ד' לעשות צדקה ומשפט, לא אמר וזכרו רק ושמרו שהיא לעשות צדקה ומשפט. האיש בזה לבד שמרגיש את קדושת השבת ואינו עושה ופועל מאומה רק בחי' זכור היא שזוכר ששבת היום וד' שבת בו. ועוד יכול ליפול בזה כמו במדבר כי היא ראיה בלא עבודה. והתיקון לזה היא השמור בעבודה.**

- **סיכום:**

המדרש אומר שאחר שעם ישראל גרם לשבירת הלוחות הראשונים בהן היה כתוב "זכור את יום השבת לקדשו", ה' נתן להם עוד פעם "שמור" בלוחות השניים (בדומה לבן מלך כו'). מדוע הקב"ה שינה מ'זכור' ל'שמור'?

אלא שזכור מדבר אודות מצב נפשי-מחשבתי ולאו דוקא עבודה בפועל – הרגשת רוחניות השבת. כאשר ישנה רק הרגשה של קדושה – אפשר לשקוע בה וחלילה להסיח דעת מעבודת ה', מלהיות קשור בה'. לפיכך יש לצוות 'שמור' שהכונה גם במעשה ("**ושמרו** דרך ה', **לעשות** כו'"), משום שהמעשה הוא מבטא ומחייב את האדם לעבוד ולפעול להתקשר בה'.

זהו יסוד כולם. העבודה. אף יסוד נבואת הנביאים. העבודה ביטול עצמותו לד׳ היא וככל שמוסר א״ע [את עצמו] יותר לעבודה יותר מבטל א״ע לד׳. לכן יכול להיות שני ב״א [בני אדם] שנכשלים ח״ו בפגם אחר ומ״מ אחד נענש יותר בדבר מזולתו. כי זה קיבל ע״ע [על עצמו] לעבוד את ד׳ ומסר א״ע לעבודה בכ״ע [בכל עניין] אף בדבר הזה. ונשמר בדבר רק שנכשל. אם מפני התרשלות המחשבה כמו שכבר דיברנו בזה או מפני סיבה אחרת. והשני אף שג״כ לא עשה במזיד רק בשוגג אבל לא קיבל ולא מסר א״ע לעבודה ונענש יותר. וזה איך לא אשא להם פנים והם מדקדקים עד כזית ועד כביעא [= כביצה], אם כ״כ [כל כך] מוסרים ומבטלים א״ע לד׳ בעבודה עד שמדקדקים כ״כ לכן אף אם ח״ו יש עליהם איזה פגם ד׳ נושא להם פנים.

- **סיכום:**

יסוד כל הצדיקים הוא העבודה ואפילו הנביאים שהנבואה עיקרה הוא השגה אלוקית – עניינם עבודה. כי עבודה היא לבטל את עצמך לה', למסור את עצמך לקדוש ברוך הוא. לכן יכול להיות חילוק גם בגמול על חטא חלילה בין אנשים: אם אחד מסר את עצמו לעבודה, לקב"ה ונזהר מלחטוא אך נכשל חלילה – עונשו קטן מאשר מישהו שחטא בשוגג אך כלל לא שם לבו לעבודה. שכן מי שמוסר את עצמו לה' – ה' נושא ומאיר לו פנים.

העבודה גדולה מצד עצמה; גילוי עצמות ה' – מלכות ה' העצמית

אבל גם חוץ מזה מה שע״י העבודה מבטל א״ע גדולה העבודה על הכל אף על הראיה. כי ד׳ ית׳ הוא אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא. מלך בו״ד [בשר ודם] מולך רק מפני שהמליכוהו בנ״א [בני אדם] ולולי בני מדינתו לא היה מלך. א״כ [אם כן] מלכותו אינה בו בעצם רק דבר שחוץ ממנו דבר הנקנה. משא״כ הוא ית׳ מלך אף בטרם כל יציר נברא. והחילוק הוא רק שלעת נעשה בחפצו כל אזי מלך שמו נקרא. ר״ל שאחר הבריאה גם נקרא מלך, ומקודם היה ג״כ מלך רק שלא היה נקרא מלך כי הקוראים לא היו. נמצא שמלכותו ית׳ אינה דבר מחוצה לו דבר שנקנה ע״י זולתו, רק דבר שבו בעצם עצם אלקות של קודם ההשתלשלות, כי גם קודם שנשתלשל ונתגלה העולם היה מלך. וכשאיש ישראל עובד אותו

> ית' ומגלה את מלכותו על עצמו אז לא דבר שחוץ ממנו ולא מדה של צמצום הוא מגלה רק חלק עצמותו ית' מגלה בזה.

- **סיכום:**

מלבד זאת שבעבודה האדם מתבטל לה', יש בה מעלה על גבי הראיה וההשגה והיא גדולה מהכל. הסבה לכך היא משום שהעבודה היא למלך. בשונה ממלך בשר ודם שמלכותו מגיעה מתוקף העם שממליכים אותו (כך שהאדם בעבודתו נותן תוקף למלכותו), אצל הקב"ה נאמר "אדון עולם אשר **מלך בטרם כל יצור נברא**" – ה' הוא מלך מצד עצמו. ואם כן, כאשר העבודה היא למלכות ה' הכונה שאני מגלה את מלכותו העצמית של ה' עוד לפני קיום הנבראים, חלק מעצמות ה'.

תורה ומצות – תורה יותר גבוהה אך מצות מגיעות עד ה'

> במצוות ישנם חוקים בלא טעם, וגם המשפטים איתא מהאר"י ז"ל שג"כ לא בשביל טעמם שאנו מבינים בהם צריכים אנו לעשותם רק בשביל גזירת המלך, ובתורה אדרבה כל מה שמתאמץ יותר להבין יותר משובח, כי המצוות נקראות אברי דמלכא כנודע והתורה בחי' חכמה כי אורייתא מחכמה נפקא. ומקור התורה למעלה מן מקור המצוות שהתורה בחכמה והמצוות באברים. ולפי הנ"ל. המצוות שעושה מפני שגזירת המלך הן מגיע ע"י להבחי' שלמעלה מן ההשתלשלות והבחי' אברי דמלכא בעצמן מתגלה לו, אך אינו מבינם מפני שלא נשתלשלו אליו והבחי' אשר מלך בטרם כל יציר נברא שלמעלה מן השתלשלות אליו נגלתה. משא"כ התורה. אף שמקורה למעלה מן המצות בחי' חכמה, אבל לא עצם התורה וחכמה של מעלה נמשך לו רק בחי' נובלת חכמה של מעלה תורה כמו שאיתא במדרש, היינו השתלשלות מן התורה מה שיכל להצטמצם עד שהוא יבין אותה.

- **סיכום:**

במצוות ישנו חילוק בין 'חוקים' – מצוות בלי טעם ל'משפטים' – מצוות עם טעם. אמנם למרות זאת האר"י אומר שיש לקיים את המצוות כי ה' אמר (גזירת מלך); בניגוד לכך בתורה עיקר הנקודה היא דוקא ההשגה, ההבנה. [חילוק זה הוא משום שהמצוות הן יותר נמוכות – הן רק ה'איברים' של ה' וכמו שהיד אינה 'חושבת' ומבינה, כך גם במצוות אין טעם והשגה; בשונה מהתורה – שיצאה מה'חכמה' של ה', לכן אנו חושבים בה].

אבל, לפי מה שהתבאר כאן – המצוות יותר גבוהות. שכן האדם בקיום המצוות עובד את ה' (בלי השגה אלא רק) כי הוא אמר, ובכך הוא מגלה את (איברי) המלך עצמו! זאת משום שמכיוון שהתורה ירדה להשגה שלנו היא כבר לא כשרשה – חכמת ה' – אלא היא רק 'נובלות חכמה'.

תורה לשמה – תורה באופן של מצוה, שתי המעלות יחדיו: השגה (תורה) וקשר בעצמות ה' (מצוות)

> המצוות אין צריכים להבין. כיון שאברין דמלכא מה שלמעלה מן העולם של אשר מלך בטרם כל יציר נברא נתגלה לו ואיך יבינו בשכלו שהוא משכל העולם. וכשעושה מצוה הרבה קדושה יש בו יותר ממה שמבין. והתורה אף שמקורה למעלה מן המצות אבל רק נובלת ממנה והשתלשלות נמשך לו. ואם אינו מבין אין בו אור. כיון שלמעלה מן ההשתלשלות אין נמשך לו רק ע"י ההשתלשלות ורק הנובלת. משא"כ מי שלומד תורה לשמה לשם ד'. כיון שגם זאת עבודה אצלו ובא עמה עד לבחי' אשר מלך בטרם כל יציר נברא למעלה מן ההשתלשלות. וכיון שהוא עוסק עתה בעבודה של תורה שהיא בחי' חכמה אז בא לעצם החכמה ולא לנובלת בלבד. וב' המעלות לו. מקורה למעלה ממקור המצוות וגם לא בהשתלשלות ונובלת רק בעצם. והמשנה מרמזת (אבות פ"ו) כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה. לא למעלת התורה בלבד רק להרבה דברים גם למעלות התורה גם למעלות המצוה וכו'. ומגלין לו רזי תורה. לא מה שהוא משיג בשכל האנושי בלבד רק גם סודות שלא עלה משכל האנושי מגלים לו. כיון שבא אל עצם החכמה כנ"ל.

- **סיכום:**

כיון שהמצוות מגלות את המלך – ה' למעלה מהשגת העולם – אין אפשרות להשיג אותן באמת, ותמיד יש בהן יותר קדושה, קשר לה' ממה שמשיגים; אמנם בתורה חייבים להבין, ואם כן זה מעיד שהתורה 'נבלה' מלמעלה, ואורה פחות (למרות שרשה הנעלה יותר). אבל, כאשר אדם לומד תורה לשמה – לשם ה', בשביל לעבוד את ה' ולהתחבר אתו – הרי יש לו גם את מעלת ההבנה והשגה וגם את העבודה! ולכן אמרו חז"ל "כל הלומד תורה לשמה זוכה לדברים הרבה... ומגלין לו רזי תורה" – מגלים לו את התורה כפי שהיא למעלה – חכמת ה'-המלך עצמו! כיוון שהוא לומד תורה באופן של עבודה – התקשרות במלכות ה' העצמית.

תורה עם עבודה – יגיעה מלמטה למעלה

> נמצא שעיקר התורה היא שיש עמה עבודה. לכן כל מה שמתיגע ומוציא כוחו בתורה יותר מתגלין לו רזי תורה, כיון שבא יותר אל האשר מלך בטרם כל יציר נברא. ועיקר התורה היא שתהיו עמלים בתורה, וכמו שאיתא מהאר"י ז"ל שכשלמד אף פשט התורה היה מתיגע כ"כ עד שזיעה כיסתה אותו. ובנ"י [ובני ישראל] בקבה"ת [בקבלת

התורה] שהתגלה ד' להם כ"כ עד שראו את אלוקותו ית' ויראו את אלקי ישראל. ידעו שא"א [שאי אפשר] שישארו תמיד במצב גדול כזה. וגם כי מתחילה אמר ד' להם וקדשתם היום ומחר ולא נצטוו על הפרישה לתמיד, רק הבינו שהראה להם את המצב אשר הם יכולים לבא אליו כדי שיוכלו לבא אליו. וכמו שאיתא בשל"ה ז"ל על הגמרא מלמדין אותו כל התורה כולה קודם שנולד. ולמה מלמדין אותו אם בא מלאך וסטרו ע"פ [על פניו] ומשכחהו. ואמר בקדשו. כדי שיוכל לבא אל התורה בעוה"ז [בעולם הזה] ואלמלא למדוהו מקודם לא היה יכול לבא לה אח"כ [אחר כך]. כן ידעו בנ"י שרק מש"ר יוכל להישאר בואתה פה עמוד עמדי ויהיה תמיד במצב של קבה"ת. אך הם נתקדשו עתה ונתעלו כדי שמצב הזה יהיה תכליתם לבא אליו. וחשבו שתמיד עבודתם תהיה ע"י אתדל"ע [אתערותא דלעילא] כמו שהיתה ההתגלות עתה ע"י ד'. ואם תהיה בלא עבודתם הרי לא יגיעו אל עצם הקדושה ורק לנובלת ממנה כנ"ל לכן אמרו הן הראנו וכו' רק הראנו באתדל"ע בלא עבודתנו. היום הזה ראינו כי ידבר אלקים את 'האדם רק ד' המדבר. ועתה למה נמות וכו' אם יוספים אנחנו רק לשמוע וכו' כי ניפול רק לנובלת וכו'. לכן קרב אתה ושמע ושמענו ועשינו. שבהתגלות גדולה כזו בטלות כל פעולותינו ועשיותנו אבל כשנשמע רק ממך אז גם אנחנו נוכל לעשות.

- **סיכום:**

לאור האמור נמצא שעיקר המעלה היא דוקא תורה שבאה בעבודה. לכן ככל שהאדם מתייגע ועובד בלימוד התורה - יותר מגלים לו רזי תורה, כיון שהוא גם מבין וגם מתקשר בכך ב"מלך בטרם כל יצור נברא".

[הוסיף וביאר שכל הסבה של הגילוי מלמעלה שלאחר מכן נעלם - היא בשביל שנוכל אחר כך שוב להגיע לכך]

לכן לאחר שהיה לעם ישראל את הגילוי הגדול "פנים בפנים דיבר ה' עמכם" בעת מתן תורה והם שמעו את ה' אומר את התורה, הם ביקשו שמשה ילמד אותם את התורה במקום לשמוע את ה'. שכן אם כל הכח שלנו בלימוד התורה הוא בבחינת גילוי מלמעלה למטה - ה' מדבר - הרי מתגלה לנו רק הנובלת. אבל, אם משה ידבר וילמד אותנו, הרי אנו נתאמץ להבין ולהתקשר בה' - וכך נהיה קשורים בעצמות התורה.

תורה ועבודה – בכח האבות הקדושים

> היוצא לנו מדברינו שהעבודה מעלתה שיכולים לבא אל עצם הקדושה שבה אבל מקורה היא רק בחי' אברין והתורה מקורה יותר גדול אך באים דרכה רק אל הנובלת. משא"כ בתורה שהיא בעבודה באים אל שניהם אל מצב עליון של בחי' חכמה ואל העצם. לא נובלת בלבד. וזה בחי' אברהם חסד יצחק גבורה בחי' עבודה של עשה ול"ת [ולא תעשה] כנודע. ויעקב הוא בחי' תורה. שהתורה שהיא בעבודה היא העיקר ובו ביעקב זכה מש"ר להיות בחי' דעת דעת התורה. כנודע שיעקב מלבר ומשה מלגאו. וע"י האבות זכינו אנו לעבודה ולתורה ויקרא בהם שמי ושם אבותי או"י [אברהם ויצחק].

- **סיכום:**

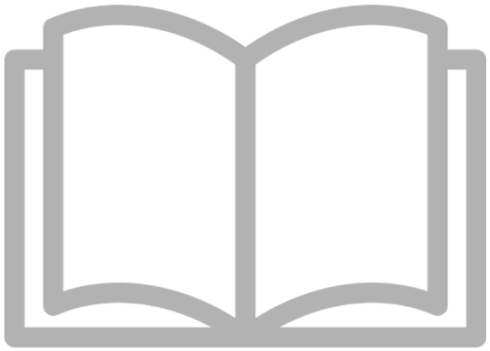
האבות הקדושים מסמלים את העבודת ה': אברהם במצוות עשה – בהן אני פועל מתוך אהבה לקב"ה; יצחק במצוות לא תעשה – בהן אני ירא לעבור על רצון ה'.

יעקב חידש על גביהם את מדרגת התורה – עם עבודה. שכן משה רבינו – דעת התורה – הוא הפנימיות של יעקב אבינו. בכח האבות אנו זוכים גם לתורה וגם לעבודה כפי שמברך יעקב את צאצאיו: "ויקרא בהם שמי (יעקב) ושם אבותי אברהם ויצחק".

> יעקב אבינו לא מת וכו' מקרא אני דורש וכו' מה זרעו בחיים וכו' (תענית ה' ע"ב). כי יש פשט רמז דרוש סוד כנודע, וכנ"ל, הפשט לבד רק נובלת תורה היא. וככל שאיש ישראל עולה עולה אל העצם ומגלה את בחי' יעקב אבינו שהוא העצם התורה שאחר העבודה. מקרא אני דורש, כבר אני בדרוש א"כ את צורת יעקב העצם אני מגלה, כי מה זרעו בחיים אף הוא בחיים באופן כשזרעו מגלים את עצמותו הוא נתגלה. וכשאני בחי' דרוש נתגלה צורת יעקב אבינו.

- **סיכום:**

חז"ל אומרים "יעקב אבינו לא מת" ו'מקרא אני דורש' שמקיש בין יעקב לזרעו – עם ישראל, "מה זרעו בחיים אף הוא בחיים". יש בתורה פשט-רמז-דרש-סוד. הפשט הוא 'נובלות התורה' – מה שמובן וגלוי בתורה באופן פשוט. אמנם כפי שהתבאר אדם הלומד מתוך עבודת ה' – הרי הוא מתקשר בה' ומגלים לו גם את הפנימיות של הדברים, עצם התורה. ואם כן, כאשר "**מקרא** אני **דורש**" – אני רואה דרש בפשט – סימן שאני עושה את עבודת יעקב אבינו של התקשרות בעצם התורה. ואם כן מובן ביתר שאת שכאשר אנו לומדים תורה כמו יעקב אבינו – מתוך עבודת ה' – מתגלה עצמותו של יעקב ו"אף הוא בחיים".

נקודה למחשבה

- החסידות העצימה והגדילה את מימד החוויה הרוחנית, הכניסה רגש, שמחה וטעם בהשגה בקשר עם ה'.
מדוע ולמה כל זה? הרי עיקר עניינו הוא "והנגלות לנו ולבנינו" – לקיים שולחן ערוך והמתבאר בתורה הנגלית. מדוע הדגישה החסידות דוקא את מימדי הנסתר בתורה – חוויות, רגשות והשגות?!
אלא שהאמת היא שהכל בא כי אנו רוצים להיות עבדי ה'.
נותן לנו הרבי מפיאסצנה משל להבין מה אנו והצדיקים מבקשים בכל ההשגות וההרגשות הרוחניות:
ישנו עבד של המלך שמתעסק בניקוי רחובות ואיסוף אשפה. אמנם הוא עבד המלך ומעלתו לאין שיעור בכך! אך, ודאי שעבדי המלך העובדים בארמון – הם יותר עבדים ויותר מסורים למלך. הם רואים את היופי, הפאר והגדלות של המלך, ומתוך כך הם עובדים למלך וחפצים להתקרב אליו יותר. כל מהות עבודת ה' שלנו היא להתקרב ולהיות יותר ויותר נאמנים למלכו של עולם – הקדוש ברוך הוא.
לפיכך, פעמים שצדיקים ביקשו **לותר על מדרגות רוחניות** – אם חלילה הם הרגישו שהן מסיטות אותם מהקשר והנאמנות לה'. לפעמים מתוך ההרגשה והמדרגה הרוחנית – אני יכול להינות מעצם התחושה ולא לחפש להתקשר ולהיות נאמן לקדוש ברוך.
לעבוד את ה' ולהיות נאמן לו – משם מתחילה החסידות ושם היא מסיימת. לגלות את האמון הגדול בינינו לבין הקב"ה.

החוברת מוקדשת

לעילוי נשמת

החייל הקדוש שובאל בן שלומית הי"ד

שנהרג על קידוש ה'

לרפואת:

הרב יצחק פיוויש בן ברוינא מלכא שליט"א

הרב בנימין דב בן רחל סימא שליט"א

הרב מנחם בן ציון בן גוטע פערל שליט"א

הרב שניאור זלמן מרדכי בן שיינא נעטל שליט"א

חוברת זו מחולקת ללומדי המאמר השבועי.

רוצים חוברות בישיבה ואין לכם?

אפשר להתקשר למספר המופיע מטה או לשלוח מייל.

תרומות יתקבלו בברכה

לתרומות והקדשות חייגו 058-630-1888

לקבלת החוברת במייל:

mamar.shvuei@gmail.com

●●●

להצטרפות לדיונים על המאמר השבועי
בקבוצת המייל שלנו:

mamar.shvuei@gmail.com

לתרומות בביט/פייבוקס:

054.779.3987

יש לציין 'עבור המאמר השבועי'

לתרומות באתר ←

הַמַּאֲמָר הַשְׁבוּעִי

מיזם "הַמַּאֲמָר הַשְׁבוּעִי" בא לתת לכל אחד ואחד את האפשרות ללמוד חסידות בהעמקה ובהבנה, תוך דגש על חיבור התורות העמוקות לחיי היומיום שלנו.

במסגרת זו לומדים מידי שבוע מאמרי חסידות יסודיים בהבנה, בעמקות ובבהירות.

אחד מיסודות החסידות הוא חמימות ולהט, התרגשות והתפעלות. ראש המדריכים לכך היה הרבי מפיאסצנא, שמבאר לנו מהי ההתרגשות האמיתית, ואיך באמת אנחנו יכולים לגרום לעצמנו להרגיש אותה. הכל מתוך התבוננות חסידית עמוקה על משמעות המלוכה.

מאמר ממלא בחיות כל נפש וכל 'עבודה'. מאמר חובה.